

Ivetofta Sparbank i Bromölla

Pelare 3 - 2017

Risk- och kapitalhantering

2018-06-28

Årlig information om risk- och kapitalhantering - Pelare 3.....	3
1. Inledning.....	3
2. Ivetofta Sparbank i Bromölla.....	3
2.1 Företagsstyrning.....	3
2.2 Ersättningssystem.....	4
3. Riskhantering.....	4
3.1 Riskstrategi.....	4
3.1.1 Riskkultur.....	5
3.1.2 Riskstrategi & finansiella mål.....	5
3.2 Riskhantering.....	6
3.2.1 Första försvarslinjen.....	6
3.2.2 Andra försvarslinjen.....	7
3.2.3 Tredje försvarslinjen.....	7
3.2.4 Kontroll och rapportering.....	7
4. Kapitalhantering.....	7
4.1 Kapital.....	7
4.2 Kapitalkrav.....	8
4.3 Kapitaltäckning och kapitalbehov.....	9
4.4 Bruttosoliditet.....	10
4.5 IKLU processen.....	10
5. Risker.....	11
5.1 Kreditrisk.....	11
5.1.1 Riskstrategi.....	11
5.1.2 Riskhantering.....	11
5.1.3 Säkerheter.....	12
5.1.4 Kreditriskjustering.....	13
5.2 Likviditetsrisk.....	15
5.2.1 Riskstrategi.....	15
5.2.2 Riskhantering.....	15
5.2.3 Finansiering.....	15
5.2.4 Stresstester och beredskapsplan.....	15
5.2.5 Likviditetstäckningsgrad.....	16
5.2.6 Likviditetsexponering.....	16

5.3 Marknadsrisk	17
5.3.1 Ränterisk.....	18
5.3.1.1 Riskstrategi	18
5.3.1.2 Riskhantering.....	18
5.3.2 Aktiekursrisk	19
5.3.3 Valutakursrisk	19
5.4 Operativ risk	20
5.4.1 Riskstrategi	20
5.4.2 Riskhantering.....	20
5.4.3 Incidentrapportering	20
5.4.4 Kontinuitetshantering	21
5.4.5 Självutvärdering.....	21
5.4.6 Godkännandeprocess för nya produkter	21

Årlig information om risk- och kapitalhantering - Pelare 3

1. Inledning

Denna rapport innehåller information om Ivetofta Sparbanks, organisationsnummer 538201-3109, kapitaltäckning, riskhantering och likviditet. Informationen lämnas årligen i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (tillsynsförordningen) samt kompletterande förordningar och standarder, såsom Finansinspektionens föreskrift (FFFS 2014:2) om tillsynskrav och kapitalbuffertar.

Rapporten lämnas årligen och senast i samband med att årsredovisningen publiceras på Ivetofta Sparbanks hemsida, <https://www.ivetoftasparbank.se>.

Rapporten avses om inget annat nämns förhållanden per 2017-12-31.

Syftet med rapporten är att ge en transparent, tillförlitlig och jämförbar redogörelse av sparbankens verksamhet, förutsättningar, riskhantering och ekonomiska ställning.

2. Ivetofta Sparbank i Bromölla

Ivetofta Sparbank grundades 1905 och har bedrivit verksamhet i 113 år. Bankens kunder är privatpersoner, lant- och skogsbruk samt små och medelstora företag. Ivetofta Sparbanks huvudsakliga verksamhetsområde är Bromölla kommun i Skåne län. Sparbanken tillhandahåller, förutom traditionella in- och utlåningstjänster även fonder, försäkringar, värdepapper, servicefack, utländska betalningar samt ekonomisk rådgivning. För ytterligare information hänvisas till sparbankens årsredovisning som finns upplagd på sparbankens hemsida, <https://www.ivetoftasparbank.se>.

Sparbanken har ett omfattande samarbete med Swedbank AB. Detta samarbete regleras i ett samarbetsavtal som för närvarande gäller till 2020-06-30. Avtalet omfattar bland annat IT-tjänster, förmedling av hypotekslåning till Swedbank Hypotek AB och förmedling av fond och försäkringssparande till Swedbank Robur AB och Swedbank Försäkring AB samt clearingstjänster.

2.1 Företagsstyrning

En sparbank kännetecknas av att verksamheten bedrivs utan enskilt vinstintresse och att man inte har några ägare. Detta kommer till uttryck i sparbankslagen som anger att ändamålet för sparbankens verksamhet är ” att, utan rätt för dess stiftare eller andra att få ta del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet i enlighet med bestämmelserna i sparbankslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse.” Med hänsyn till bankens karaktär av publikt företag och med en verksamhet som i stor utstäckning bygger på förtroende har utformningen av bankens rutiner för styrning och kontroll av verksamheten skett med koden som förebild i tillämpliga delar.

Styrelsen utses vid sparbanksstämman och har det yttersta ansvaret för sparbankens verksamhet. Styrelsen består av sju ledamöter, varav en personalrepresentant. Därutöver ingår VD i styrelsen enligt Sparbankslagen. Vid tillsättning av styrelseledamöter ska främjandet av mångfald vad gäller ålder, kön samt utbildnings- och yrkesbakgrund beaktas. Ytterligare information om styrelseledamöterna finns upplagd på sparbankens hemsida, <https://www.ivetoftasparbank.se>.

Styrelsen har inrättat ett revisionsutskott, som består av två styrelsemedlemmar, vars uppgifter bland annat är, att övervaka sparbankens finansiella rapportering, hålla sig informerad om revisionen av årsredovisningen samt granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet.

Styrelsen har även inrättat ett kreditutskott som består av sparbankens ordförande, vice ordförande och VD. Kreditutskottet fattar beslut i kreditärenden inom av styrelsen fastställda beloppsnivåer.

2.2 Ersättningssystem

Sparbankens ersättningspolicy fastställs av styrelsen och omfattar samtliga anställda, inklusive VD. Ersättningspolicyn anger grunderna och principerna för hur ersättningar inom sparbanken ska fastställas, hur policyn ska tillämpas och följas upp samt hur banken identifierar vilka anställda som har en väsentlig inverkan på sparbankens riskprofil. Ersättningspolicyn omfattar även sparbankens regelverk rörande fast och rörlig ersättning. Den rörliga ersättningen består enbart av resultatandelar och är beloppsmässigt samma för samtliga anställda inom sparbanken.

För ytterligare information om sparbankens ersättningssystem hänvisas till årsredovisningen samt Ersättningspolicyn som finns upplagd på sparbankens hemsida, <https://www.ivetoftasparbank.se>.

3. Riskhantering

I sparbankens verksamhet uppstår olika typer av risker såsom kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i sparbanken, fastställt policies och instruktioner för kreditgivningen och den övriga verksamheten. Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera, mäta, övervaka och hantera de risker som sparbanken har i sin verksamhet. Sparbanken har som ett led i detta arbete satt upp lämpliga begränsningar, aptiter och limiter, för att säkra att kontroller finns på plats för att övervaka riskerna. Riskerna bevakas, analyseras och rapporteras i särskild ordning till styrelsen. Kontroller görs löpande av att aptiter och limiter inte överskrids.

3.1 Riskstrategi

Sparbankens riskprofil ska kännetecknas av att risktagandet ska vara lågt och begränsas inom ramen för vad som är ekonomisk försvarbart. Sparbankens kapitalrelation ska lägst hålla den nivå som vid varje tidpunkt bedöms vara lämplig för att bibehålla den finansiella stabiliteten på lång sikt och för att utveckla verksamheten. Kapitalnivån ska alltid vara tillräcklig hög för att uppfylla de lagstadgade kapitaltäckningskraven, även under ogynnsamma förhållanden i ett stressscenario.

Styrelsen fastställer strategiska finansiella måltal, riskstrategi och riskaptiter samt beredskapsplan för kapital och likviditet.

3.1.1 Riskkultur

Med riskkultur avses värderingar, attityder och beteenden som har avgörande betydelse för arbetet med riskhanteringen och uppfyllelsen av sparbankens mål.

Sparbankens affärsverksamhet är baserad på affärsmässighet och långsiktiga relationer med kunderna. Affärsmässighet innebär att på ett övervägt sätt ta risker och är en grundläggande funktion i all bankverksamhet.

Basen i all riskhantering är att varje medarbetare har kännedom om sin kund eller motpart och fullt ut förstår varje enskild affär samt kan förklara dess riskinnehåll. Varje medarbetare ansvarar för att känna sin motpart och ha fullständig kännedom om varje enskild transaktion och kunna beskriva den risk som den innebär. Att tillsammans med kunden identifiera och förstå risken i varje affär gör det möjligt att fatta rätt beslut, både för kunden och för sparbanken.

En hög riskmedvetenhet och sund riskkultur skapas med hjälp av en gemensam värdeplattform där cheferna föregår med gott exempel. Varje medarbetare ska ha god förståelse för den egna verksamheten och de risker som är förknippade med denna. Kvantitativa metoder för riskvärdering kan inte ersätta erfarenhet och gott omdöme.

Inom sparbanken ska en integrerad och sund riskkultur råda. Denna riskkultur ska baseras på förståelsen för vilka risker som sparbanken exponeras för och hur dessa hanteras. Riskkulturen ska ta hänsyn till av styrelsen beslutad riskstrategi och riskaptiter. Ett väsentligt led i en sund riskkultur är att löpande informera och utbilda medarbetarna, så att varje anställd har relevant kunskap om bankens riskramverk och förstår sitt ansvar för riskhanteringen inom de ramar som gäller för var och en.

3.1.2 Riskstrategi & finansiella mål

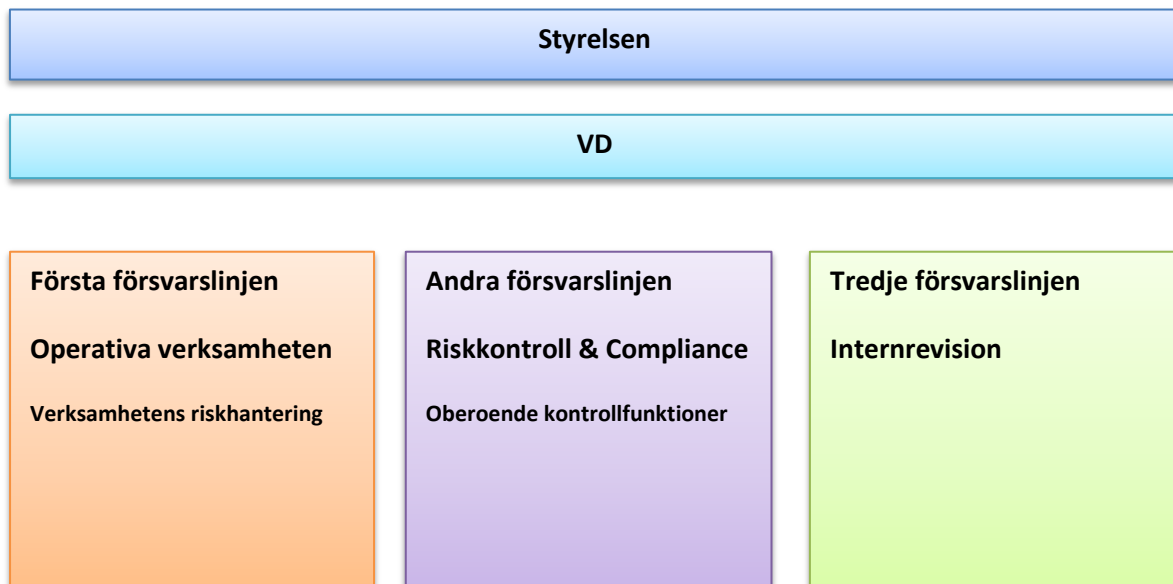
Sparbankens övergripande riskstrategi är att årligen öka kapitalbasen genom att generera vinster till Primärkapitalet med utgångspunkt i styrelsens strategiska finansiella mål. Styrelsen har i Affärsplan 2018-2020 fastställt finansiella mål enligt nedan:

Långsiktiga mål, 3-5 år framåt

- Årligen öka reservfonden med minst 5%
- Soliditet ska ej understiga 15,00%

3.2 Riskhantering

Ansvaret för sparbankens styrning, riskhantering och kontroll förtydligas genom uppdelning i tre försvarslinjer.

3.2.1 Första försvarslinjen

I första försvarslinjen finns verksamheten som ansvarar för att utföra det dagliga operativa arbetet. Det ligger på verksamhetens ansvar att ta risker som ligger i linje med de av styrelsen satta målen och de av styrelsen satta måtten för riskaptit. Vidare ska första försvarslinjen rapportera hur riskläget ser ut till ledningen och andra försvarslinjen.

Första försvarslinjen har fullt ägarskap och ansvar över styrning, risktagande, kontroll och uppföljning. De åligger också på första försvarslinjens ansvar att implementera åtgärder samt att löpande följa upp iakttagelser som rapporteras av någon av kontrollfunktionerna.

VD ansvarar för sparbankens styrning, riskhantering och kontroll i den löpande verksamheten. VD ansvarar också för att verksamheten når sina mål och för att rapportera sparbankens risker och riskhantering.

Sparbankens styrelse uppdrar åt VD att utse regelverks- och riskansvarig med övergripande ansvar och mandat att följa upp och kontrollera verksamhetens riskhantering inom regelverksrisk, operativ risk, finansiell risk och kreditrisk. I uppdraget ingår även att initiera, driva och utveckla förändringar inom riskhanteringsprocessen. Regelverks- och riskfunktionerna har rapporteringsskyldighet till styrelsen.

3.2.2 Andra försvarslinjen

I andra försvarslinjen återfinns sparbankens oberoende kontrollfunktionen för riskkontroll och compliance. Riskkontroll- och compliancefunktionens ansvar och uppdrag regleras i av styrelsen fastställd policy. I uppdraget ingår att löpande rapportera sparbankens samlade riskbild till VD och styrelse.

3.2.3 Tredje försvarslinjen

I tredje försvarslinjen återfinns sparbankens internrevisionsfunktion. Internrevisionens ansvar och uppdrag regleras i av styrelsen fastställda Riktlinjer för internrevision. I uppdraget ingår att objektivt utvärdera och bedöma effektiviteten i sparbankens ramverk för styrning, riskhantering och kontroll samt bidra med rekommendationer och förslag till utveckling och förbättring av densamma. Identifierade iakttagelser tillsammans med föreslagna förbättringsområden ska löpande rapporteras till den granskade enheten samt till styrelsen och VD.

3.2.4 Kontroll och rapportering

Rapportering ska ske i enlighet med styrelsens arbetsordning. Utöver vanliga rapporteringsrutiner ska alla situationer eller risker som identifieras, är av principiell natur eller väsentliga för sparbanken och som rör denna policy, omedelbart rapporteras till styrelsen. Rapporteringen görs såväl skriftligt som muntligt.

4. Kapitalhantering

4.1 Kapital

Enligt kapitaltäckningsregelverket ska sparbanken upprätthålla en kapitalbas som vid var tidpunkt uppfyller följande minimikrav, uttryckt i procent av det riskvägda exponeringsbeloppet:

- Kärnprimärkapitalrelation	4,5 %
- Primärkapitalrelation	6,0 %
- Total kapitalrelation	8,0 %

I tillägg till minimikapitalkraven ska kreditinstitut hålla en kapitalkonserveringsbuffert om 2,5 % av det riskvägda exponeringsbeloppet. Sparbanken håller från och med september 2015 en kontracyklisk kapitalbuffert utöver minimikapitalkrav och kapitalkonserveringsbuffert i enlighet med FFFS 2014:33. Den av Finansinspektionen beslutade nivån uppgår till 2 % av det riskvägda exponeringsbeloppet.

Kapitalbasen uppgick per 2017-12-31 till 272.512 tkr och består av kärnprimärkapital.

Kapitalbas	2017	2016
tkr		
<i>Kärnprimärkapital: instrument och reserver</i>		
Reservfond	280 139	262 383
Fond för verkligt värde	58 732	69 026
Årets resultat efter avdrag för föreslagen vinst-disposition	19 234	17 756
<i>Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar</i>	358 105	349 165
<i>Kärnprimärkapital efter lagstiftningsjusteringar</i>		
Värdejustering pga försiktig värdering	-280	-313
Avräkning aktier	-66 079	-69 580
Balanserad vinst	-19 234	-17 756
<i>Sammanlagda justeringar av kärnprimärkapital</i>	-85 593	-87 649
Kärnprimärkapital	272 512	261 516
Kapitalbas	272 512	261 516

4.2 Kapitalkrav

Beräkning av kapitalkrav är utförd i enlighet med Finansinspektionens föreskrift om kapitaltäckning och riskhantering(FFFS 2014:12). Föreskrifterna innehåller bestämmelser om tillsynskrav som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning(EU) NR 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning(EU) nr 648/2012. Ivetofta Sparbank använder schablonmetoden för beräkning av kreditrisk och basmetoden för beräkning av operativa risker.

Kapitalkravet per 2017-12-31 för kreditrisker och operativa risker framgår av nedanstående tabell.

Kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp				
	2017		2016	
	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp
tkr				
<i>Kreditrisk enligt schablonmetoden</i>				
Exponeringar mot stater och centralbanker	0	0	0	0
Exponeringar mot institut	2 570	32 129	4 687	58 591
Exponeringar mot företag	15 984	199 798	17 448	218 101
Exponeringar mot hushåll	31 940	399 248	30 380	379 750
Säkrade genom panträtt i fast egendom	31 275	390 937	26 952	336 895
Fallerande exponeringar	1 966	24 578	2 010	25 127
Aktieexponeringar	2 713	33 909	2 649	33 110
Övriga poster	2 072	25 906	2 298	28 728
Summa	88 520	1 106 505	86 424	1 080 302

<i>Operativ risk</i>				
Operativ risk enligt basmetoden	8 269	103 359	8 028	100 351
Summa	8 269	103 359	8 028	100 351
Summa kreditvärdighetsjusteringsrisk enligt schablonmetoden	124	1 550	46	575
Summa kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp	96 913	1 211 414	94 498	1 181 228

4.3 Kapitaltäckning och kapitalbehov

Kapitalkravet för kreditrisker och operativa risker per årsskiftet 2017 uppgick till 96 913 tkr (94 498). Kapitalbasen för samma period var 272 512 tkr (261 516). Total kapitalrelation var 22,50% (22,14%).

Kapitalrelationer, buffertar m.m

tkr

	2017	2016
Summa riskvägt exponeringsbelopp	1 211 414	1 181 228
Kärnprimärkapitalrelation	22,50%	22,14%
Primärkapitalrelation	22,50%	22,14%
Kapitaltäckningsgrad	22,50%	22,14%
Buffertkrav	4,50%	4,00%
varav kapitalkonserveringsbuffert	30 285	29 531
varav kontracyklisk buffert	24 228	17 718
Kärnprimärkapital tillgängligt att använda som buffert	10,00%	10,14%
Innehav i kärnprimärkapitalinstrument i vilka sparbanken har en investering (belopp under tröskelvärdet 10%)	33 859	33 110

I Pelare 2 ingår även ett beräknat internt bedömt kapitalbehov. Totalt kapitalbehov för Ivetofta Sparbank visas i nedanstående tabell.

Kapitalkrav, kapitalbuffertar och internt bedömt kapitalbehov

tkr

	2017
Kapitalbaskrav i Pelare 1 exklusive buffertkrav	
<i>Kreditrisk</i>	88 520
<i>Kreditvärdighetsjustering</i>	124
<i>Operativ risk</i>	8 269
Kapitalbaskrav i Pelare 1 exklusive buffertkrav	96 913

Tillägg för intern bedömt kapitalbehov i Pelare 2	
<i>Koncentrationsrisk</i>	18 072
<i>Ränterisk</i>	18 373
<i>Intjäningsrisk</i>	3 246
Summa Tillägg för intern bedömt kapitalbehov i Pelare 2	39 691
Buffertkrav	
<i>Kapitalkonserveringsbuffert</i>	30 285
<i>Kontracyklisk buffert</i>	24 228
Summa Buffertkrav	54 513
Summa	191 127

4.4 Bruttosoliditet

Bruttosoliditet beräknas som kvoten av primärkapital och ett totalt exponeringsmått. Sparbankens bruttosoliditet uppgick till 12,01% per 2017-12-31.

Bruttosoliditet		
tkr		
	2017	2016
Exponeringar i balansräkningen		
Poster i balansräkningen	2 243 627	2 129 972
Belopp som dragits av vid beräkning av kapitalbas	-66 359	-69 893
Summa exponeringar i balansräkningen	2 177 268	2 060 079
Poster utanför balansräkningen		
Andra poster till teoretiska bruttobelopp	91 677	88 764
Summa poster utanför balansräkningen	91 677	88 764
Kapital och sammanlagda exponeringar		
Primärkapital	272 512	261 516
Sammanlagda exponeringar	2 268 945	2 148 843
Bruttosoliditetsgrad	12,01%	12,17%

4.5 IKLU processen

Sparbanken utför årligen en intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU) för att bedöma och analysera sparbankens risker, kapital- och likviditetsbehov. Utvärderingen är ett verktyg som säkerställer att sparbanken identifierar, analyserar och hanterar alla de risker sparbanken är exponerad för samt gör en bedömning av dess interna kapital- och likviditetsbehov i relation till detta.

Sparbankens IKLU-process omfattar bland annat:

- Övergripande riskanalys med inriktning på omvärldsrisk, branschrisk och verksamhetsrisk.

- SWOT-analys, analys kring styrkor och svagheter utifrån riskanalysen.
- Strategier kring basscenario och finansiella måttal.
- Stressscenarier för kapital och likviditet.

VD är ansvarig för att driva IKLU-processen.

5. Risker

5.1 Kreditrisk

Kreditrisk definieras som risken för att en motpart inte uppfyller sina finansiella skyldigheter gentemot sparbanken och risken för att ställda säkerheter inte täcker sparbankens fordran. Kreditrisk inkluderar koncentrationsrisk, vilket innebär stora enskilda exponeringar och även betydande exponeringar mot grupper av motparter där sannolikheten för att dessa inte kan fullgöra sina finansiella åtaganden styrs av gemensamma, underliggande faktorer, exempelvis sektor, ekonomi, geografisk plats eller typ av instrument.

5.1.1 Riskstrategi

Kreditgivning är sparbankens kärnverksamhet och kreditrisken utgör därmed den enskilt viktigaste risken. Sparbanken har fastslagit en kreditpolicy som syftar till att tillförsäkra att kreditgivningen i sparbanken är sund och att en kreditportfölj med hög kvalitet kan upprätthållas. Sparbankens kreditgivning ska vara inriktad mot hushållsmarknaden, mindre och medelstora företag, lant- och skogsbruk och organisationer inom sparbankens verksamhetsområde. Sund finansiella kvalitet och god återbetalningsförmåga är grundläggande för bedömning av kunden vid kreditbeviljningen. Sparbanken eftersträvar alltid fullgoda säkerheter samt tillfredsställande intjäning i förhållande till sparbankens risk.

5.1.2 Riskhantering

Sparbanken ska ha en väl diversifierad kreditportfölj med riskprofil. Risktagandet ska begränsas inom ramen för vad som är ekonomisk försvarbart. Riskklassificeringssystemet är en central del i styrning och kontroll av kreditportföljen och kreditprocessen. Krav på en god riskjusterad avkastning ska återspeglas i kreditgivningen. Principen om att ingen person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan, ska vara vägledande vid all kredit- och riskhantering i sparbanken. Kredituppföljning ska beslutas i behörig kreditbeviljande instans och ska ske enligt de riktlinjer som anges i dessa bestämmelser. Företagsengagemang ska alltid följas upp löpande i syfte att identifiera och vidta åtgärder vid eventuell ökad risk.

5.1.3 Säkerheter

Sparbankens utlåning sker främst i form av utlåning mot säkerhet i fastigheter där sparbanken har lång erfarenhet. Uppdatering av säkerhetsvärden sker årligen för företagsexponeringar och vid behov för hushållsexponeringar. I tabellen nedan redovisas exponering i förhållande till säkerheter ställda för krediten.

Kreditriskexponering, brutto och netto 2017, tkr	Total kreditriskexponering (före nedskrivning)	Nedskrivning/ Avsättning	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Total kreditriskexponering efter avdrag säkerheter
Krediter¹ mot säkerhet av:					
Statlig och kommunal borgen	351	-	351	-	0
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter	1 303 931	2 318	1 301 613	1 283 053	18 560
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter	97 555	0	97 555	61 505	36 050
Pantbrev i jordbruksfastigheter	127 037	2 250	124 810	124 810	0
Pantbrev i andra näringsfastigheter	140 952	2 221	138 731	128 628	10 103
Företagsinteckning	51 857	607	51 250	50 880	370
Övriga	97 483	4 582	92 901	12 829	80 072
varav: kreditinstitut	4 282	-	4 282	4 282	0
Summa	1 823 448	11 955	1 807 211	1 666 338	145 155
Värdepapper					
Statspapper och andra offentliga organ					
- AAA	50 330	-	50 330	-	50 330
- AA	18 676	-	18 676	-	18 676
Andra emittenter					
- A	20 097	-	20 097	-	20 097
- BBB eller lägre	87 778	-	87 778	-	87 778
Summa	176 881	-	176 881	-	176 881
Derivat					
- A	51	-	51	-	51
Summa	51	-	51	-	51
Övrigt					
Outnyttjad del av beviljade kontokrediter	95 596	-	95 596	-	95 596
Utställda lånelöften	69 927	-	69 927	-	69 927
Utställda finansiella garantier	36 528	-	36 528	-	36 528
Summa	202 411	-	202 411	-	202 411
Total kreditriskexponering	2 202 791	11 955	2 186 554	1 666 338	524 498

Kreditriskexponering, brutto och netto 2016, tkr	Total kreditrisk-exponering (före nedskrivning)	Nedskrivning/ Avsättning	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Total kreditrisk-exponering efter avdrag säkerheter
Krediter¹ mot säkerhet av:					
Statlig och kommunal borgen	8 417	-	8 417	-	0
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter	1 238 853	3 074	1 235 779	1 213 027	22 752
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter	52 944	0	52 944	52 944	0
Pantbrev i jordbruksfastigheter	129 563	2 250	127 313	125 513	1 800
Pantbrev i andra näringsfastigheter	105 259	2 179	103 080	102 528	552
Företagsinteckning	43 558	540	43 018	42 386	632
Övriga	101 751	3 928	97 823	11 494	86 329
varav: kreditinstitut	2 096	-	2 096	2 096	0
Summa	1 680 345	11 971	1 668 374	1 556 309	112 065
Värdepapper					
Statspapper och andra offentliga organ					
- AAA	70 423	-	70 423	-	70 423
Andra emittenter					
- A	40 129	-	40 129	-	40 129
- BBB eller lägre	100 658	-	100 658	-	100 658
Summa	211 210	-	211 210	-	211 210
Derivat					
- A	169	-	169	-	169
Summa	169	-	169	-	169
Övrigt					
Outnyttjad del av beviljade kontokrediter	101 908	-	101 908	-	101 908
Utställda lånelöften	54 875	-	54 875	-	54 875
Utställda finansiella garantier	30 546	-	30 546	-	30 546
Summa	187 329	-	187 329	-	187 329
Total kreditriskexponering	2 079 053	11 971	2 067 082	1 556 309	510 773

5.1.4 Kreditriskjustering

Sparbanken utvärderar löpande om det föreligger nedskrivningsbehov av lån och krediter och om det finns anledning att klassificera fordringar som osäkra. Sparbanken utvärderar endast nedskrivningsbehov på individuell basis. En oreglerad fordran avser för år 2017 en fordran som är förfallen till betalning sedan mer än 60 dagar. Från och med 2018 är det ändrat till 90 dagars försening, denna ändring är gjord för att möta de nya regelverket för redovisning av förväntade kreditförluster (IFRS 9) som införs per 2018-01-01. En osäker lånefordran är en fordran där det är sannolikt att betalning inte fullföljs och för vilken säkerhetens värde ej med betryggande marginal täcker både kapitalbelopp, räntor samt förseningsavgifter.

Vid årsskiftet 2017/2018 kommer sparbanken att övergå till att redovisa kreditförluster enligt IFRS 9. Regelverket är en internationell redovisningsstandard som per 2018-01-01 ersätter den tidigare

standarden IAS 39. Standarden fastställer principer för redovisning av finansiella tillgångar och skulder. De nya reglerna för nedskrivningar består i att förväntade och inte bara inträffade kreditförluster ska redovisas från 2018-01-01. I och med de nya reglerna förväntas reservering för kreditförluster avseende utlåning till allmänheten öka jämfört med tidigare reservering. Ett arbete för att ta fram nya modeller för beräkning och reservering av förväntade kreditförluster har gjorts under 2017. Ivetofta Sparbank har genomfört en analys av storleken på de kvantitativa effekterna på sparbankens egna kapital när IFRS 9 börjar tillämpas per 2018-01-01, vilken visar att effekten på sparbankens reserveringar för kreditförluster är marginell.

Åldersanalys, oreglerade men ej nedskrivna lånefordringar, tkr	2017	2016
Fordringar förfallna < 180 dgr	1 553	1 861
Fordringar förfallna > 180 dgr - 360 dgr	3	722
Fordringar förfallna > 360 dgr	<u>5 373</u>	<u>4 319</u>
Summa	<u>6 909</u>	<u>6 902</u>
Lånefordringar per kategori av låntagare		
Lånefordringar, brutto		
- offentlig sektor	3 485	4 101
- företagssektor	289 826	215 732
- hushållssektor	1 525 855	1 460 512
<i>varav enskilda företagare</i>	<u>266 234</u>	<u>280 186</u>
Summa	<u>1 819 166</u>	<u>1 680 345</u>
varav:		
Oreglerade lånefordringar som ingår i osäkra lånefordringar	<u>8 630</u>	<u>11 314</u>
- företagssektor	8 242	4 150
- hushållssektor	388	7 164
Osäkra lånefordringar	<u>18 863</u>	<u>18 873</u>
- företagssektor	11 521	11 005
- hushållssektor	7 342	7 868
Avgår:		
Specifika nedskrivningar för individuellt värderade fordringar	<u>11 955</u>	<u>11 971</u>
- företagssektor	6 200	5 050
- hushållssektor	5 755	6 921
Lånefordringar, nettoredovisat värde		
- offentlig sektor	3 485	4 101
- företagssektor	286 626	210 682
- hushållssektor	1 520 100	1 453 591
<i>varav enskilda företagare</i>	<u>264 280</u>	<u>279 186</u>
Summa	<u>1 807 211</u>	<u>1 668 374</u>

5.2 Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken att banken inte kan infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt. Likviditetsrisken innefattar även att ett finansiellt instrument/värdepapper inte omedelbart kan omsättas i likvida medel utan att förlusten i värde eller avyttringskostnaderna blir för stora och risken för att sparbankens finansiering via inlåning, upplåning inklusive erforderliga lånelimiter ej kan lösas. Periodisk information, kvartalsvis, med information om aktuell likviditetsinformation redovisas på sparbankens hemsida <https://www.ivetoftasparbank.se>.

5.2.1 Riskstrategi

Sparbankens likviditets- och placeringsstrategi är en plan för hur sparbanken ska kunna infria sina betalningsförpliktelser i rätt tid till rätt pris för att hålla fastställda limitgränser samt hur sparbanken ska placera den överskottslikviditet som kan uppstå i verksamheten.

5.2.2 Riskhantering

Sparbanken ska endast exponeras mot måttliga likviditetsrisker och har inte som målsättning att öka intäkterna genom en ökad likviditetsrisk. Som ett led i den löpande verksamheten utsätts sparbanken alltid för likviditetsrisker, men dessa ska alltid begränsas så att de inte riskerar sparbankens möjlighet att uppfylla sina åtaganden.

För att kunna hantera volatiliteten i sparbankens likviditet bör den utvidgade likviditetsreserven uppgå till minst 10% av bankens inlåning från allmänheten. Härutöver ska sparbanken även uppfylla de regulatoriska kvantitativa krav som gäller för måtten Liquidity Coverage Ratio(LCR) OCH Net Stable Funding Ratio(NSFR).

5.2.3 Finansiering

Sparbankens finansierar utlåningen främst via eget kapital och utlåning från allmänheten.

5.2.4 Stresstester och beredskapsplan

Sparbanken har en beredskapsplan för likviditetsrisker som i ett tidigt stadium kan uppmärksamma störningen på likviditeten och möjliggöra för sparbanken att ta till relevanta åtgärder så att påfrestandena på likviditeten minimeras. I beredskapsplanen definieras olika krisnivåer och åtgärder som ska beaktas vid specifika händelser i sparbanken.

Sparbanken genomför regelbundet stresstester. Resultatet av stresstesterna utvärderas mot sparbankens fastställda riskkapit och används för att anpassa sparbankens likviditetshantering.

5.2.5 Likviditetstäckningsgrad

Likviditet, tkr	2017	2016
Likviditetsreserv		
Kassa och tillgodohavande i bank	122 740	108 300
Statliga och kommunala värdepapper	69 006	70 423
Summa	191 746	178 723
Andra likviditetsskapande åtgärder		
Marknadsvärde Swedbank, aktier	94 992	97 703
Övriga omsättningsbara värdepapper	107 875	140 787
Summa	202 867	238 490
Likviditetsfaktorer		
Kvot utlåning/inlåning %	96,5%	94,6%
Kvot likviditetsreserv/inlåning %	10,2%	10,1%
Likviditetstäckningskvot (LCR) %	188%	212%
Stabil Finansiering (NSFR) %	141%	141%

5.2.6 Likviditetsexponering

Nedan redovisas sparbankens likviditetssituation med kontraktuellt återstående löptid.

Likviditetsexponering 2017

Kontraktuellt återstående löptid (redovisat värde)	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa redovisat värde
Tillgångar							
Kassa	0	0	0	0	0	2 137	2 137
Belåningsbara statsskuldförbindelser	0	0	0	69 006	0	0	69 006
Utlåning till kreditinstitut	120 603	0	0	0	0	0	120 603
Utlåning till allmänheten	56 206	22 425	66 781	334 592	233 167	1 094 040	1 807 211
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	0	0	0	0	0	2 991	2 991
Obligationer och andra långfristiga värdepapper	0	0	20 117	87 759	0	2 956	110 832
Derivat	0	0	0	16	34	0	50
Materiella tillgångar	0	0	0	0	0	19 289	19 289
Övriga tillgångar	0	0	0	0	0	105 078	105 078
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0	0	0	0	0	4 560	4 560
Summa tillgångar	176 809	22 425	86 898	491 373	233 201	1 231 051	2 241 757
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	0	0	0	0
Inlåning från allmänheten	1 642 227	94 367	107 315	28 547	0	0	1 872 456

Derivat	0	0	208	601	0	0	809
Övriga skulder	0	0	0	0	0	2 779	2 779
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	0	0	0	0	4 652	4 652
Avsättningar	0	0	0	0	0	2 956	2 956
Summa skulder	1 642 227	94 367	107 523	29 148	0	10 387	1 883 652
Skillnad	-1 465 418	-71 942	-20 625	462 225	233 201	1 220 664	358 105

Likviditetsexponering 2016

Kontraktuell återstående löptid (redovisat värde)	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa redovisat värde
Tillgångar							
Kassa	0	0	0	0	0	4 058	4 058
Belåningsbara statsskuldförbindelser	0	0	20 057	50 366	0	0	70 423
Utlåning till kreditinstitut	104 242	0	0	0	0	0	104 242
Utlåning till allmänheten	58 815	24 346	71 960	277 241	208 105	1 027 907	1 668 374
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	0	0	0	0	0	4 790	4 790
Obligationer och andra långfristiga värdepapper	0	0	30 264	110 523	0	3 887	144 674
Derivat	0	0	0	26	143	0	169
Materiella tillgångar	0	0	0	0	0	20 323	20 323
Övriga tillgångar	0	0	0	0	0	107 946	107 946
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0	0	0	0	0	4 973	4 973
Summa tillgångar	163 057	24 346	122 281	438 156	208 248	1 173 884	2 129 972
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	0	0	0	0
Inlåning från allmänheten	1 465 318	135 659	154 796	10 764	0	0	1 766 537
Derivat	0	0	451	1 352	0	0	1 803
Övriga skulder	0	0	0	0	0	3 229	3 229
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	0	0	0	0	5 351	5 351
Avsättningar	0	0	0	0	0	3 887	3 887
Summa skulder	1 465 318	135 659	155 247	12 116	0	12 467	1 780 807
Skillnad	-1 302 261	-111 313	-32 966	426 040	208 248	1 161 417	349 165

5.3 Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses risken för förlust eller lägre framtida intjäning till följd av förändringar i räntor, valutakurser, aktiekurser eller andra riskfaktorer på den finansiella marknaden.

5.3.1 Ränterisk

Ränterisk är risken för att ogynnsamma ränterörelser leder till kapitalförluster. Ränterisken beräknas som förändringen på det ekonomiska värdet vid en ränteändring som motsvara en plötslig och uthållig förändring om 2 procentenheter.

5.3.1.1 Riskstrategi

Sparbankens övergripande affärsstrategi är att säkra ett stabilt räntenetto genom att ha väl matchande räntebindningstider. Sparbanken strävar också efter att uppnå god spridning av ränteförfall för att undvika att stora volymer är föremål för ränteomsättning vid samma tidpunkt.

5.3.1.2 Riskhantering

VD och ekonomiansvarig är ansvariga för den löpande finansförvaltningen och därmed den dagliga operativa hanteringen av stora delar av sparbankens marknadsrisk. VD eller ekonomiansvarig tar beslut om köp och försäljning av värdepapper. Samtliga köp eller försäljningar rapporteras till styrelsen. Vidare har sparbanken en oberoende riskfunktion som är ansvarig för att kontrollera riskerna.

Ränteexponering 2017									
Räntebindningstider för tillgångar och skulder, tkr	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa	0	0	0	0	0	0	0	2 137	2 137
Belåningsbara statsskuldförbindelser	31 554	34 452	0	0	0	0	0	0	69 006
Utlåning till kreditinstitut	120 603	0	0	0	0	0	0	0	120 603
Utlåning till allmänheten	1 143 080	224 000	80 723	19 588	103 090	236 730	0	0	1 807 211
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	0	0	0	0	0	0	0	2 991	2 991
Obligationer och andra långfristiga värdepapper	36 393	71 483	0	0	0	0	0	2 956	110 832
Övriga tillgångar	0	0	0	0	0	0	0	128 977	128 977
Summa	1 331 630	332 935	80 723	19 588	103 090	236 730	0	137 061	2 241 757
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inlåning från allmänheten	1 666 865	70 538	94 062	13 253	28 547	0	0	0	1 872 456
Övriga skulder	0	0	0	0	0	0	0	10 387	10 387
Eget kapital	0	0	0	0	0	0	0	358 105	358 105
Summa skulder och eget kapital	1 666 865	70 538	94 062	13 253	28 547	0	0	368 492	2 241 757
Differens tillgångar och skulder	-335 235	262 397	-13 339	6 335	74 543	236 730	0	-231 431	
Räntederivat, fast ränta erhålls	30 000	210 000	0	0	0	0	0	0	240 000
Räntederivat, fast ränta erläggs	0	30 000	0	20 000	135 000	55 000	0	0	240 000
Kumulativ exponering	-305 235	137 162	123 823	110 158	49 701	231 431	231 431	0	

Ränteexponering 2016

Räntebindingstider för tillgångar och skulder, tkr	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa	0	0	0	0	0	0	0	4 058	4 058
Belåningsbara statsskuldförbindelser	0	70 423	0	0	0	0	0	0	70 423
Utlåning till kreditinstitut	104 242	0	0	0	0	0	0	0	104 242
Utlåning till allmänheten	1 240 155	129 636	2 448	30 043	266 092	0	0	0	1 668 374
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	0	0	0	0	0	0	0	4 790	4 790
Obligationer och andra långfristiga värdepapper	0	140 787	0	0	0	0	0	3 887	144 674
Övriga tillgångar	0	0	0	0	0	0	0	133 411	133 411
Summa	1 344 397	340 846	2 448	30 043	266 092	0	0	146 146	2 129 972
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inlåning från allmänheten	1 492 088	108 889	139 357	15 439	10 764	0	0	0	1 766 537
Övriga skulder	0	0	0	0	0	0	0	14 270	14 270
Eget kapital	0	0	0	0	0	0	0	349 165	349 165
Summa skulder och eget kapital	1 492 088	108 889	139 357	15 439	10 764	0	0	363 435	2 129 972
Differens tillgångar och skulder	-147 691	231 957	-136 909	14 604	255 328	0	0	-217 289	
Räntederivat, fast ränta erhålls	15 000	171 500	0	0	0	0	0	0	186 500
Räntederivat, fast ränta erläggs	0	1 500	15 000	20 000	100 000	50 000	0	0	186 500
Kumulativ exponering	-132 691	269 266	117 357	111 961	267 289	217 289	217 289	0	

5.3.2 Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av samhällsekonomiska faktorer. Sparbankens innehav av aktier är av strategisk karaktär och hanteras av styrelsen. Värdeförändringar redovisas mot eget kapital i Fond för verkligt värde.

5.3.3 Valutakursrisk

Valutakursrisken är risken för att ogynnsamma förändringar av valutakurser leder till kapitalförluster. I sparbankens balansräkning finns valutarisk i mindre volymer i in- och utlåningsposten samt valutaterminer. Samtliga positioner är täckta genom identiska motaffärer med Swedbank, varför valutarisken i nettositioner är marginell.

5.4 Operativ risk

Operativ risk definieras som risken för förluster till följd av ej ändamålsenliga eller fallerande processer, människor, system eller yttre händelser, inbegripet legala risker. Operativa risker inkluderar risker som sammanhänger med legal risk, fysisk säkerhet och IT-säkerhet. Med legal risk avses risken att inte efterleva lagar, förordningar och andra föreskrifter samt etiska riktlinjer. Med legal risk avses även risken för att avtal eller andra rättshandlingar inte kan genomföras enligt angivna förutsättningar eller att rättsliga processer inleds, som på ett negativt sätt kan påverka företagets verksamhet.

5.4.1 Riskstrategi

De operativa riskerna utgör ett väsentligt inslag i sparbankens totala riskbild och hanteras som en egen riskdisciplin. Sparbanken eftersträvar en hög riskmedvetenhet och en sund riskkultur avseende operativa risker.

5.4.2 Riskhantering

Hantering av operativa risker ska baseras på affärsmässighet och bedrivs med tydligt lönsamhetsfokus. Detta innebär bland annat att hänsyn tas till de operativa riskerna vid varje affärsbeslut och att prissättningen av produkter och tjänster så långt det är möjligt beaktar de operativa riskerna. Riskhantering ska bygga på följande grundläggande komponenter:

- *Högt riskmedvetande*
Sparbanken ska präglas av ett högt riskmedvetande och en sund riskkultur avseende operativa risker. Varje chef och medarbetare ska ha god förståelse för den egna verksamheten och de risker som är förknippade med den.
- *Identifiering och utvärdering*
De övergripande målen för sparbankens riskhantering är att i förväg identifiera riskerna så att dessa kan undvikas eller kontrolleras på ett effektivt och affärsmässigt sätt. Inom samma väsentliga enheter, processer och produkter/tjänster ska en löpande och aktiv identifiering och bedömning av de operativa riskerna göras.
- *Åtgärder*
För operativa risker som bedöms vara för höga ska åtgärder vidtas som minskar riskerna. Förlustrisken ska kvantifieras och på affärsmässiga grunder vägas mot kostnaden för att begränsa risken.

5.4.3 Incidentrapportering

Rapportering av incidenter är en viktig del i arbetet med att förebygga och identifiera operativa risker. Alla medarbetare i sparbanken är ansvariga för att rapportera incidenter i det dagliga arbetet. Inträffade incidenter analyseras och åtgärdas löpande. Sparbanken dokumenterar inträffade incidenter samt mäter de förluster som har uppstått i samband med de inträffade incidenterna.

5.4.4 Kontinuitetshantering

Sparbanken har upprättat en kontinuitetsplan med syfte att säkerställa att sparbanken har en organisation och ett arbetssätt för att hantera allvarliga händelser på ett kvalificerat och uthålligt sätt. Planen har sin utgångspunkt i gällande föreskrifter och sundhetskrav och med beaktande av sparbankens, dess kunders och anställdas intressen. Genom handlingsplaner, beredskapsplaner, rutiner, arrangemang, kritiska dokument och information som sammanställs och inarbetas i organisationen ska tiden och de negativa konsekvenserna i samband med ett avbrott eller annan störning i verksamheten reduceras/minimeras. Sparbankens krisplanering syftar i första hand till att genom förberedelser, förutseende och god riskhantering undvika att såväl externa händelser och skeenden som eget agerande orsakar en kris. Om en kris trots detta skulle uppstå ska kontinuitetshanteringens bidra till att begränsa krisens omfattning och skadeverkningar.

5.4.5 Självutvärdering

Sparbanken utför årligen en bedömning av verksamhetens risknivåer med hjälp av en självutvärderingsprocess. Självutvärderingen utförs av en grupp bestående av VD, övriga medlemmar i bankens ledningsgrupp samt två representanter, varav en är styrelsens ordförande, från styrelsen. Riskansvarig styr och vägleder arbetet och dokumenterar de risker som identifierats. Sammanställningen utgör underlag för det löpande arbetet med att analysera, bedöma, och värdera riskerna samt för kontroll och övervakning av riskhanteringen och beslutade åtgärder.

5.4.6 Godkännandeprocess för nya produkter

Syftet med godkännandeprocessen är att beskriva den besluts- och godkännandeprocess som sparbanken ska följa innan ett beslut kan fattas om nya produkter och tjänster, nya marknadsområden, väsentliga förändringar i verksamheten eller större omorganisationer. I det fall processen avser beslut om nya produkter mot konsument ska sparbanken tillämpa godkännandeprocessen i egenskap av distributör. Beslut om införande av nya produkter, tjänster, marknader, processer och system ska alltid fattas av VD.